

Memòria de noia

Annie Ernaux

Traducció de Valèria Gaillard

Narratives

Annie Ernaux

Va néixer el 1940 a Lillebonne (Normandia). Va publicar la seva primera novel·la el 1974, *Les armoires vides*, i va guanyar el premi Renaudot amb *La place* el 1984. Amb *Els anys* (Angle, 2019) va guanyar-se el reconeixement unànime de crítics i lectors. Se li han atorgat els premis de la Llengua Francesa (2008), Marguerite Yourcenar (2017) i Formentor (2019) pel conjunt de la seva obra.

Valèria Gaillard

(Barcelona, 1973) És llicenciada en Filosofia i en Literatura Comparada. S'ha dedicat professionalment al periodisme cultural i la crítica literària en diversos mitjans. L'any 2018 va ser reconeguda amb el VII Premi Memorial Pere Rodeja. Ha traduït del francès Marcel Proust, Charlotte Delbo, Marceline Desbordes-Valmore i Émile Zola. El 2019 va traduir *Els anys*, d'Annie Ernaux (Angle).

«Fa tres dies que és a les colònies. És dissabte al vespre. Als dormitoris, tots els nens i nenes ja estan allitats. La veig com l'he vista després desenes de vegades, baixant amb la seva companya els esgraons, amb texans, un jersei blau marí sense mànigues, sandàlies blanques de tires. S'ha tret les ulleres i desfet el monyo, deixant els cabells llargs surant a les espatlles. L'excitació és màxima, és la seva primera *surprise party*.»

És l'estiu de 1958. Lluny, per primera vegada, de la família mentre fa de monitora de colònies, una noia de divuit anys s'endinsa audaçment al món: l'amor i el sexe, el desconcert de ser jove, els remordiments, les ànsies de ser lliure i adult...

A *Memòria de noia*, Annie Ernaux recorda la seva primera nit amb un home, una nit que li deixarà una marca indeleble: durant dècades no es voldrà reconèixer en aquella «noia del 58». Fins que passats més de cinquanta anys es veurà, per fi, capaç d'enfrontar-s'hi —es capbussarà en fotos i cartes d'aquell temps, il·luminarà de nou els records refusats—, i escriurà aquestes pàgines esquitxades d'inquietuds i dolors secrets, de violència, vergonya i silencis, que són un retrat intimíssim de la seva joventut.

Ernaux ha merescut els premis de la Llengua Francesa, Marguerite Yourcenar i Formentor per la seva trajectòria literària.

«Annie Ernaux és un trencaclosques amb peces que, llibre a llibre, encaixen per formar una de les obres principals de la nostra època. Els seus lectors no s'equivoquen i ja es compten per centenars de milers. *Memòria de noia* és un miracle de dignitat, integritat i intel·ligència.» — Grégoire Leménager, *L'Observateur*

«En cos i ànima. Annie Ernaux recorda els estupors i les tremolors de la seva carn i de la seva ànima de noia.» — Sébastien Lapaque, *Le Figaro Littéraire*

«Ernaux, que ha construït un estil propi, escriu un tipus de llibre inclassificable, en podem dir novel·les, però són novel·les contemporànies, diferents, un tipus de gènere que ha esberlat els límits entre la ficció, la realitat i la memòria subjectiva.» — Júlia Costa, *Llegir en cas d'incendi*

«Exploradora de l'ànima. L'autora construeix una gran obra artística i carnal, tenyida d'incertesa.» — Christine Ferniot, *Lire*

«L'escriptura d'Annie Ernaux és, ara, més que mai contemporània. És l'ocasió de mesurar la importància de la seva obra i com ha influït la generació més jove, d'Edouard Louis a Virginie Despentes passant per Emmanuel Carrère o Didier Eribon.» — Nelly Kaprièlian, *Les Inrockuptibles*

[Sobre *Els anys*] «Ernaux sap donar forma i expressar fets complexos, idees profundes i estats d'ànim intransferibles gràcies a una prosa desapassionada però vibrant, densa però neta i precisa.» — Pere Antoni Pons, *Ara*

Memòria de noia

Narratives
120

Títol original: *Mémoire de fille*

© 2016 Éditions Gallimard

© 2020 Valèria Gaillard, per la traducció

© Archives privées d'Annie Ernaux (droits réservés), per la imatge de portada

© 9 Grup Editorial, per l'edició
Angle Editorial
c. Mallorca, 314, 1r 2a B / 08037 Barcelona
T. 93 363 08 23
www.angleeditorial.com
angle@angleeditorial.com

Disseny de col·lecció: J. Mauricio Restrepo

Primera edició: setembre de 2020

ISBN: 978-84-18197-59-8

Producció de l'ePub: booqlab

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni la incorporació a un sistema informàtic, ni la transmissió en cap forma ni per cap mitjà, sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del copyright.

Memòria de noia

Annie Ernaux

Traducció de Valèria Gaillard

 Angle Editorial

I know it sounds absurd but please tell me who I am

SUPERTRAMP

Per cert, va dir ella. No m'avergonyeixo de res del que he fet. No ens hem d'avergonyir d'estimar i dir-ho.

No era veritat. La vergonya de la seva feblesa, de la seva carta, del seu amor, continuarien devorant-la, consumint-la fins al final de la seva vida.

Al capdavant, tampoc n'hi havia per a tant! No era tan dolorós per no poder-ho suportar en silenci, sense que es notés gens. Tot plegat, era experiència. Era saludable. Ara podria escriure un llibre, Roddy en seria un dels personatges, o bé es dedicaria seriosament a la música; o bé es mataria.

ROSAMOND LEHMANN,
Dusty Answer

Hi ha éssers que es veuen absorbits per la realitat dels altres, la seva manera de parlar, d'encreuar les cames, d'encendre una cigarreta. Enganxats en la presència dels altres. Un dia, més aviat una nit, es deixen arrossegar pel desig i la voluntat d'un únic Altre. Allò que pensaven ser s'esvaeix. Es dissolen i observen com el seu reflex actua, obeeix, endut pel curs desconegut de les coses. Sempre van darrere de la voluntat de l'Altre. Sempre els porta algun temps d'avantatge. No l'atrapen mai.

Ni submissió ni consentiment, tan sols l'esbalaiament del real que simplement fa que ens diguem «què em passa» o «m'està passant a mi», tret que no hi ha cap jo en aquesta circumstància, o ja no és el mateix. Només hi ha l'Altre, amo de la situació, dels gestos, del moment següent, que només ell coneix.

Després l'Altre se'n va, has deixat d'agradar-li, ja no et troba cap mena d'interès. T'abandona amb el real, per exemple unes calces brutes. Només s'ocupa del seu temps. Et quedes sol amb el que ja és el teu costum, el d'oobeir. Sol en un temps sense amo.

D'altres ho aprofiten aleshores per envoltar-te, per precipitar-se en el teu buit, no els rebutges res, amb prou feines els notes. Esperes que l'Amo et faci l'honor de tocar-te almenys un cop. Ho fa, una nit, amb els plens poders que exerceix damunt teu i que tot el teu ésser ha suplicat. L'endemà ja no hi és. Tant se val, l'esperança de retrobar-lo s'ha convertit en la teva raó de viure, de vestir-te, de cultivar-te, d'aprovar els exàmens. Tornarà i seràs digne d'ell, encara més, el deixaràs bocabadat per la diferència en bellesa, coneixements, seguretat, respecte a l'ésser indistint que eres abans.

Tot ho fas per a l'Amo que has escollit en secret. Però, sense adonar-te'n, treballant per augmentar el teu propi valor, t'allunyes inexorablement d'ell. Mesures la dimensió de la teva bogeria, ja no el vols tornar a veure. Et promets oblidar-ho tot i no parlar-ne mai més amb ningú.

Era un estiu sense cap particularitat meteorològica, l'estiu del retorn del general De Gaulle, del nou franc i d'una nova República, de Pelé campió del món de futbol, de Charly Gaul guanyador del Tour de França i de la cançó de Dalida «Mon histoire c'est l'histoire d'un amour».

Un estiu immens com ho són tots fins als vint-i-cinc anys, abans d'escurçar-se en estiuets cada vegada més ràpids que es confonen en la memòria, deixant només subsistir els estius excepcionals de sequera i canícula.

L'estiu del 1958.

Com els estius precedents, una petita part del jovent, la més afortunada, va baixar amb els seus pares al sol de la Costa d'Atzur; una altra, la mateixa, però escolaritzada a l'institut o a Saint-Jean-Baptiste-de-La-Salle, es va embarcar cap a Dieppe per perfeccionar sis anys d'anglès balbucient, après en manuals sense practicar-lo. I una altra, que disposava de llargues vacances i pocs diners, integrada per alumnes d'institut, estudiants universitaris i mestres, va marxar per ocupar-se de nens en les colònies instal·lades per tot el territori francès, en grans residències i fins en castells. Tant se val on anessin, les noies ficaven a la maleta un paquet de tovallolletes d'un sol ús preguntant-se, entre temoroses i desitjoses, si aquell seria l'estiu en què se n'anirien al llit amb un noi per primer cop.

Aquell estiu també va partir cap a Algèria un contingent de milers de soldats per restablir l'ordre, i la majoria era el primer cop que marxaven tan lluny de casa. Van escriure desenes de cartes en les quals explicaven la calor, el jebel, els duars, els àrabs analfabets que no parlaven francès després de cent anys d'ocupació. Van enviar fotos seves en shorts, riallers, amb els companys, en un paisatge sec i rocós. Semblaven boy scouts d'expedició, qualsevol diria que estaven de vacances. Les noies no els preguntaven res, com si les «incursions» i les «emboscades» relatades als diaris i a la ràdio no fessin referència a ells. A elles els semblava natural que complissin amb el